

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VERTINIMAS 2020 M. VALSTYBINĖJE AKREDITAVIMO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLAI TARNYBOJE PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

2020 m. rugpjūčio __ d.

I. BENDRA INFORMACIJA

Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Akreditavimo tarnyba) vykdoma veikla, vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nuostatomis, yra priskiriama prie veiklos sričių, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas, nes yra susijusi su licencijų, leidimų, nuolaidų, ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, vykdomos priežiūros funkcijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, pacientų teisių, licencijuojamos asmens sveikatos priežiūros veiklos priežiūros ir medicinos prietaisų atitikties įvertinimo valdymo srityse.

Sveikatos apsaugos ministro 2020 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. V-1633 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo“, Akreditavimo tarnybai pavesta atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą šiose veiklos srityse:

1. *Sveikatos priežiūros technologijų, susijusių su medicinos priemonėmis (prietaisais), vertinimas;*

2. *Brangioms sveikatos priežiūros technologijoms priskiriamų medicinos priemonių (prietaisų) valdymas.*

Akreditavimo tarnybos korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymu, Korupcijos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“.

Analizuotas laikotarpis 2019-07-01–2020-07-01.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Akreditavimo tarnyboje atliko už korupcijos prevenciją atsakingi Akreditavimo tarnybos Teisės ir bendrųjų reikalų skyriaus vedėjas Darius Giruckas ir Teisės ir bendrųjų reikalų skyriaus patarėjas Arūnas Budrevičius.

II. ANALIZĖS REZULTATAI

2.1. Sveikatos priežiūros technologijų, susijusių su medicinos priemonėmis (prietaisais), vertinimo srityje:

2.1.1. Pagal kriterijų – padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

Pagal vertinimo metu surinktą informaciją *nenustatyta*, kad per analizuojamą laikotarpį Akreditavimo tarnybos sveikatos priežiūros technologijų, susijusių su medicinos priemonėmis (prietaisais), vertinimo srityje būtų užfiksuoti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai ar kiti tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejai.

Per analizuojamą laikotarpį Valstybės kontrolė, Seimo kontrolieriai arba kitos kontrolės ar priežiūros institucijos *nenustatė* pažeidimų, *nebuvo* pradėti tyrimai dėl tarnybinių nusižengimų, darbo drausmės ar darbo pareigų pažeidimų, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų

derinimo valstybės tarnyboje įstatymo nuostatų pažeidimų, *nebuvo* išaiškinta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, *nebuvo* gauta kitos informacijos apie įstaigos veikloje egzistuojančias korupcijos apraiškas (gyventojų skundai ir pareiškimai, visuomenės informavimo priemonių pateikiama bei kita informacija).

Be to, Akreditavimo tarnybos interneto svetainėje, skiltyje „Korupcijos prevencija“, nurodyti Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Sveikatos apsaugos ministerijos kontaktai, kuriais asmenys, susidūrę su galimomis korupcinio pobūdžio veikų apraiškomis, skatinami apie tai pranešti. Taip pat, Akreditavimo tarnybos interneto svetainėje, skiltyje „Korupcijos prevencija“, yra nurodyti asmenys Akreditavimo tarnyboje atsakingi už korupcijos prevenciją. Dar gi, Akreditavimo tarnybos valstybės tarnautojai ir darbuotojai yra nedelsiant supažindinami su metodine, šviečiamąja medžiaga ar rekomendacijomis, gautomis iš Specialiųjų tyrimų tarnybos, Sveikatos apsaugos ministerijos, kas prisideda prie įstaigos darbuotojų netolerancijos korupcijai skatinimo ir švietimo korupcijos prevencijos srityje.

2.1.2. Pagal kriterijų – pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.

Akreditavimo tarnyba sveikatos priežiūros technologijų, susijusių su medicinos priemonėmis (prietaisais), vertinimo srityje nevykdo veiklos, kurios pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas.

2.1.3. Pagal kriterijų – atskirų valstybės tarnautojų ir darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.

Akreditavimo tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų funkcijas sveikatos priežiūros technologijų, susijusių su medicinos priemonėmis (prietaisais), vertinimo srityje reglamentuoja šie pagrindiniai teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 54 straipsnis, 75 straipsnio 2 dalies 12 punktas;
- Sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 8 d. įsakymas Nr. V-24 „Dėl Sveikatos priežiūros technologijų vertinimo prioritetų nustatymo ir vertinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Akreditavimo tarnybos direktoriaus 2013-02-12 įsakymas Nr. T1-165 „Dėl Sveikatos priežiūros technologijų, susijusių su medicinos priemonėmis (prietaisais), vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Akreditavimo tarnybos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V-839 „Dėl Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai).

Visų valstybės tarnautojų funkcijos, atsakomybė ir pavaldumas aprašyti jų pareigybių aprašymuose (skelbiami <https://www.vaspvt.gov.lt/node/34>), su kuriais valstybės tarnautojai supažindinami pasirašytinai, Sveikatos technologijų skyriaus nuostatuose (skelbiami <https://www.vaspvt.gov.lt/node/1044>). Valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo tvarka išsamiai reglamentuota Akreditavimo tarnybos darbo reglamente (skelbiamas <https://www.vaspvt.gov.lt/node/66>).

Vadovaujantis Akreditavimo tarnybos darbo reglamento 29.1 punktu, su visais Akreditavimo tarnybos dokumentais valstybės tarnautojai ir darbuotojai susipažįsta per kompiuterinę dokumentų valdymo sistemą atitinkamo dokumento veiklos žurnale įrašant žymą „susipažinau“ ir nurodant susipažinimo datą. Su pareigybės aprašymu susipažįstama pasirašant popierinį dokumentą.

Teisės aktai sveikatos priežiūros technologijų, susijusių su medicinos priemonėmis (prietaisais), vertinimo srityje, reglamentuojantys valstybės tarnautojų ir darbuotojų funkcijas, uždavinius, darbo tvarką bei atsakomybę, yra priimti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu, Nuostatais ir kitais teisės aktais Akreditavimo tarnybai pavestus uždavinius ir funkcijas. Šiuose teisės aktuose apibrėžti valstybės tarnautojų ir darbuotojų uždaviniai ir funkcijos yra pakankami Akreditavimo tarnybos uždaviniams ir funkcijoms įgyvendinti. Einamoji valstybės

tarnautojų ir darbuotojų veiksmų atlikimo vidaus kontrolė vykdoma vadovaujantis Akreditavimo tarnybos darbo reglamento nuostatomis, parengtus dokumentus vertinant ir vizuojant skyriaus vedėjui, Teisės ir bendrųjų reikalų skyriaus valstybės tarnautojams (teisininkams), direktoriaus pavaduotojams (pagal kompetenciją). Prevencinė ir tolimesnė vidaus kontrolė vykdoma valstybės tarnautojų ir darbuotojų, direktoriaus, direktoriaus pavaduotojų organizuojamų pasitarimų metu, taip pat Akreditavimo tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, privačių interesų deklaravimo ir nušalinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Akreditavimo tarnybos direktoriaus 2016 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. T1-1523 (1.1.) „Dėl Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, privačių interesų deklaravimo, nusišalinimo ir nušalinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatų vykdymo metu.

Aptariami teisės aktai peržiūrimi ne periodiškai, bet pasikeitus aukštesnės galios teisės aktams arba išskilus poreikiui efektyviau organizuoti Akreditavimo tarnybos veiklą, pastebėjus teisinio reglamentavimo spragas.

2.1.4. Pagal kriterijų – veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

Akreditavimo tarnyba sveikatos priežiūros technologijų, susijusių su medicinos priemonėmis (prietaisais), vertinimo srityje nevykdo veiklos susijusios su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

2.1.5. Pagal kriterijų – daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Akreditavimo tarnyba atlieka sisteminių sveikatos priežiūros technologijos, susijusios su medicinos priemone, vertinimą pagal Europos sveikatos priežiūros technologijų vertinimo tinklo EUnetHTA parengtą modelį, apimančią sveikatos sutrikimo (problemos) ir tikslinės pacientų grupės aprašymą bei sveikatos priežiūros technologijos, susijusios su medicinos priemone, klinikinio saugumo ir efektyvumo aspektus, esant poreikiui, ekonominius, organizacinius, socialinius, etinius ir teisinius aspektus. Susisteminsi visas tinkamai užpildytas ir įformintas sveikatos priežiūros technologijų vertinimo ir valdymo informacinėje sistemoje TechnoMedTas gautas paraiškas Akreditavimo tarnyba Sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-24 „Dėl sveikatos priežiūros technologijų vertinimo prioritetų nustatymo ir vertinimo kriterijų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) nustatyta tvarka Sveikatos apsaugos ministerijos Sveikatos priežiūros technologijų vertinimo komitetui (toliau – Komitetas) pateikia informaciją apie pareiškėjų prašomų įvertinti sveikatos priežiūros technologijų, susijusių su medicinos priemonėmis, atitiktį prioritetų nustatymo kriterijams. Komitetas, atsižvelgdamas į gautą informaciją nustato galutinį atitinkamos sveikatos priežiūros technologijos priskyrimą Aprašo 6 punkte nurodytoms kategorijoms bei pagal prioritetiškumą priskiria sveikatos priežiūros technologiją atitinkamai asmens sveikatos priežiūros, visuomenės sveikatos priežiūros, farmacijos ir kitos sveikatinimo veiklos, kurios rūšis ir reikalavimus ją vykdančioms subjektams nustato Sveikatos apsaugos ministerija, grupei. Parengtus vertintinų sveikatos priežiūros technologijų sąrašų projektus Komitetas teikia tvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui. Akreditavimo tarnyba, gavusi informaciją iš Komiteto informuoja pareiškėją apie Komiteto priimtą sprendimą dėl pareiškėjo inicijuoto sveikatos priežiūros technologijos, susijusios su medicinos priemonėmis, vertinimo ar nevertinimo ir numatomus vertinimo terminus.

Akreditavimo tarnyba Komiteto sprendimu, atsižvelgiant į LR sveikatos apsaugos ministro patvirtintus sveikatos priežiūros technologijų sąrašus, atlieka pavestų sveikatos priežiūros technologijų, susijusių su medicinos priemonėmis, vertinimą. Atlikusi vertinimą, visą vertinimo medžiagą (vertinimo ataskaitą) kartu su išvadomis ir rekomendacijomis pateikia svarstyti Komitetui, kuris išnagrinėjęs gautą vertinimo medžiagą teikia siūlymą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui.

Taigi, kaip matyti iš analizuojamos srities reglamentavimo, Akreditavimo tarnyba sveikatos priežiūros technologijų, susijusių su medicinos priemonėmis (prietaisais), vertinimo srityje nepriima jokių sprendimų, o tik teikia vertinimus (rekomendacijas) kitai valstybės institucijai (Sveikatos apsaugos ministerijai).

2.1.6. Pagal kriterijų – naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.

Analizuojama sritis nėra susijusi su valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančia informacija.

2.1.7. Pagal kriterijų – anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Sveikatos priežiūros technologijų, susijusių su medicinos priemonėmis (prietaisais), vertinimo srityje anksčiau korupcijos rizikos analizė nebuvo atlikta.

2.2. Brangioms sveikatos priežiūros technologijoms priskiriamų medicinų priemonių (prietaisų) valdymo srityje:

2.2.1. Pagal kriterijų – padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

Pagal vertinimo metu surinktą informaciją *nenustatyta*, kad per analizuojamą laikotarpį Akreditavimo tarnybos brangioms sveikatos priežiūros technologijoms priskiriamų medicinų priemonių (prietaisų) valdymo srityje būtų užfiksuoti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai ar kiti tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejai.

Per analizuojamą laikotarpį Valstybės kontrolė, Seimo kontrolieriai arba kitos kontrolės ar priežiūros institucijos *nenustatė* pažeidimų, *nebuvo* pradėti tyrimai dėl tarnybinių nusižengimų, darbo drausmės ar darbo pareigų pažeidimų, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo nuostatų pažeidimų, *nebuvo* išaiškinta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, *nebuvo* gauta kitos informacijos apie įstaigos veikloje egzistuojančias korupcijos apraiškas (gyventojų skundai ir pareiškimai, visuomenės informavimo priemonių pateikiama bei kita informacija).

Be to, Akreditavimo tarnybos interneto svetainėje, skiltyje „Korupcijos prevencija“, nurodyti Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Sveikatos apsaugos ministerijos kontaktai, kuriais asmenys, susidūrę su galimomis korupcinio pobūdžio veikų apraiškomis, skatinami apie tai pranešti. Taip pat, Akreditavimo tarnybos interneto svetainėje, skiltyje „Korupcijos prevencija“, yra nurodyti asmenys Akreditavimo tarnyboje atsakingi už korupcijos prevenciją. Dar gi, Akreditavimo tarnybos valstybės tarnautojai ir darbuotojai yra nedelsiant supažindinami su metodine, šviečiamąja medžiaga ar rekomendacijomis, gautomis iš Specialiųjų tyrimų tarnybos, Sveikatos apsaugos ministerijos, kas prisideda prie įstaigos darbuotojų netolerancijos korupcijai skatinimo ir švietimo korupcijos prevencijos srityje.

2.2.2. Pagal kriterijų – pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.

Akreditavimo tarnyba brangioms sveikatos priežiūros technologijoms priskiriamų medicinų priemonių (prietaisų) valdymo srityje nevykdo veiklos, kurios pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas.

2.2.3. Pagal kriterijų – atskirų valstybės tarnautojų ir darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.

Akreditavimo tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų funkcijas brangioms sveikatos priežiūros technologijoms priskiriamų medicinų priemonių (prietaisų) valdymo srityje reglamentuoja šie pagrindiniai teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 59² straipsnis, 75 straipsnio 2 dalies 13 punktas;
- Sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 3 d. įsakymas Nr. V-383 „Dėl Medicinos priemonių (prietaisų) naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Akreditavimo tarnybos direktoriaus 2014-07-14 įsakymas Nr. T1-954 „Dėl Duomenų apie naudojamą medicinos priemones (prietaisus) registravimo ir pateikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Nuostatai.

Visų valstybės tarnautojų funkcijos, atsakomybė ir pavaldumas aprašyti jų pareigybių aprašymuose (skelbiami <https://www.vaspvt.gov.lt/node/34>), su kuriais valstybės tarnautojai supažindinami pasirašytinai, Sveikatos technologijų skyriaus nuostatuose (skelbiami <https://www.vaspvt.gov.lt/node/1044>). Valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo tvarka išsamiai reglamentuota Akreditavimo tarnybos darbo reglamente (skelbiamas <https://www.vaspvt.gov.lt/node/66>).

Vadovaujantis Akreditavimo tarnybos darbo reglamento 29.1 punktu, su visais Akreditavimo tarnybos dokumentais valstybės tarnautojai ir darbuotojai susipažįsta per kompiuterinę dokumentų valdymo sistemą atitinkamo dokumento veiklos žurnale įrašant žymą „susipažinau“ ir nurodant susipažinimo datą. Su pareigybės aprašymu susipažįstama pasirašant popierinį dokumentą.

Teisės aktai brangioms sveikatos priežiūros technologijoms priskiriamų medicinos priemonių (prietaisų) valdymo srityje, reglamentuojantys valstybės tarnautojų ir darbuotojų funkcijas, uždavinius, darbo tvarką bei atsakomybę, yra priimti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu, Nuostatais ir kitais teisės aktais Akreditavimo tarnybai pavestus uždavinius ir funkcijas.

Analizuojant Akreditavimo tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų funkcijas brangioms sveikatos priežiūros technologijoms priskiriamų medicinos priemonių (prietaisų) valdymo srityje reglamentuojančius teisės aktus, nustatyta, kad Akreditavimo tarnyba gauna iš sveikatos priežiūros įstaigų ir asmenų, naudojančių medicinos priemones, teikiant paslaugas sveikatos priežiūros įstaigoms, (toliau – įstaigos) duomenis ir informaciją apie naudojamą brangias sveikatos priežiūros technologijas. Akreditavimo tarnyba gauna teisės aktuose nustatytus duomenis ir informaciją apie įstaigoje naudojamas neimplantuojamųjų medicinos priemonių ir *in vitro* diagnostikos medicinos priemones, taip pat duomenis apie neimplantuojamųjų medicinos priemonių ir *in vitro* diagnostikos medicinos priemonių naudojimo nutraukimą ir kitą informaciją.

Informacija apie brangias sveikatos priežiūros technologijas pateikiama Akreditavimo tarnybai per sveikatos priežiūros technologijų vertinimo ir valdymo informacinę sistemą TechnoMedTas interneto portale www.techmed.vaspvt.gov.lt.

Duomenų apie naudojamą medicinos priemones (prietaisus) registravimo ir pateikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Akreditavimo tarnybos direktoriaus 2014-07-14 įsakymu Nr. T1-954 „Dėl Duomenų apie naudojamą medicinos priemones (prietaisus) registravimo ir pateikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, yra bendrojo pobūdžio, Akreditavimo tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų funkcijos, susiję su brangioms sveikatos priežiūros technologijoms priskiriamų medicinos priemonių (prietaisų) valdymo sritimi, išsamiai neregamentuotos. Atlikus teisės aktų analizę lieka neaiški įstaigų Akreditavimo tarnybai pateikiamų minėtų duomenų ir informacijos tikslingumas, nes nėra reglamentuota, ką Akreditavimo tarnybos valstybės tarnautojai ar darbuotojai daro su iš įstaigų gautais minėtais duomenimis ir informacija, kur ir kam ji perduodama ar neperduodama, koku tikslu šie surinkti duomenys ir informacija naudojami, t. y., koks yra tokių duomenų ir informacijos surinkimo ir susistemavimo tikslas.

2.2.4. Pagal kriterijų – veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

Akreditavimo tarnyba brangioms sveikatos priežiūros technologijoms priskiriamų medicinos priemonių (prietaisų) valdymo srityje nevykdo veiklos susijusios su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

2.2.5. Pagal kriterijų – daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Akreditavimo tarnyba brangioms sveikatos priežiūros technologijoms priskiriamų medicinos priemonių (prietaisų) valdymo srityje nepriima jokių sprendimų, todėl tai vertintina kaip teisinio reguliavimo spraga.

2.2.6. Pagal kriterijų – naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.

Analizuojama sritis nėra susijusi su valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančia informacija.

2.2.7. Pagal kriterijų – anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Brangioms sveikatos priežiūros technologijoms priskiriamų medicinos priemonių (prietaisų) valdymo srityje anksčiau korupcijos rizikos analizė nebuvo atlikta.